

Laznarjev Nacelj Nacelj, naj si tudi še deset tabel z »Ignatz Dremel Gasthaus« na hišo obesi. Pa z Naceljom se malo sprimeva drugokrat; zdaj gre prva beseda prvim glavam občine vojniške, kateri po lenobi Slovencev zelo greben raste. Vojniškim »nemškim (?) purgarmajstra«. Zottl je že blizu, ker je prvi svetnik ali po vojniški nemščini »gemeinder rot«. Morali so si iti vojniški Nemci, ker Slovenci razen enega gospoda se volitve niso udeležili, česar nikakor ne hvalimo, na posodo k vrlo slovenski občini Škofjvas. Ta je že davno nemčurjem postrigla greben in perotnice. In tam so vam našli možiceljna po obliki Zottlnu — lep par. O Zottl, glejte kako se godi vam zdaj! Celi vojniški trg nima Nemca, kateri bi bil sposoben za župana, in reve se postavljati in bahate po časnikih liberalnih »Vahterici« in »Tagespošti«, kakor bi bili, Bog ve kedo. Kokoš se tudi krega, kadar jajce znese in se hvali, kakor ste vi. Da, da! Vojnik lahko po nemškutarjih smrdi, če pa ni — soli.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar se vrnejo te dni z južnega Tirolskega in pojdejo v Isl. — V Hajnburgu so dunajski krščanski možje napravili velikanski ljudski shod. Liberalizem pojema in krščanstvo se veselo oživlja.

Češko. Kmalu bode shod mladočeskich zaupnih mož, da zaprečijo razcepljenje Mladočehov. — V Plzenu je pri mestni pivovarni razpočila bomba, in je 600 šip pobitih. Gotovo jo je položil tje kak anarhist ali prekucuh. — Nemški nacionalcji so ustanovili: »zvezo Nemcev na Češkem«, ki je podobna Südmarki.

Solnograško. V mestnem zastopu Solnograda se vestno brigajo za ustanovljenje katoliškega vseučilišča, in tako tudi mnogi drugi zastopi. V nekaterih letih utegne se torej spolniti srčna želja katoliških Avstrijcev.

Štajarsko. Svetli cesar so potrdili izvolitev J. Ornika za ptujskega župana. — O ljudskem shodu v Mozirju govorimo na prvem mestu. Županstva celjskega in brežiškega glavarstva naj ročno podpišejo prošnje in je odpošljejo naučnemu ministerstvu, da še se to jesen v Celju uvedejo slov. paralelke na gimnaziji!

Koroško. Deželnemu predsedniku so v slovenskem delu letos postavili že drugi spomenik. Čemu te komedije, ko pravi Slovenci za Zabierowa ne marajo? — Pri volitvah 2 poslancev za državni in dveh za deželni zbor bodo bržčas nacionalcji popolnoma premagali liberalce.

Kranjsko. Delavsko pevsko društvo »Slavec« je preteklo nedeljo obhajalo desetletnico. Sad te prelepe veselice bode zveza vseh slov. pevskih društev. — Dne 29. t. m. bodo na Krškem spomenik odkrili M. Hočevanju in spominsko ploščo V. Valvazorju. — Kranjsko »kat. tiskovno društvo« bode imelo občni zbor 26. t. m.

Primorsko. V Trstu so slovenski stariši c. kr. namestništvo prosili, naj prisili mestni zastop, da postavi slovensko šolo; toda prošnja se je odbila. Torej tudi namestništvo trobi v tisti lahonski rog, kakor mestni zastop!

Dalmatinsko. Šest milijonov ima ta dežela škode na leto vsled vinske klavzule. Oni mesec pa se je na Dunaju ustanovilo posebno društvo, ki bode v

večjih mestih v Dalmaciji postavilo velike gostilne za tužce. S tem pač kmetu nič ne bode pomagano.

Ogersko. V Szamarosu so postavili Košutu prvi spomenik. Najbolj se je zato trudil neki kalvinski pastor. — Nekateri trdijo, da bode Wekerle kmalu zopet odstopil. Kmalu še se to ne bo zgodilo; kajti poprej se mora prav spametovati Madjar—ember.

Vunanje države.

Rim. Sv. oče so avstrijskim škofom poslali pismo, v katerem izražajo željo, da bode sedanji naučni minister skrbel za katoliški poduk v šolah.

Italijansko. V tej državi je mnogo brezvercev, zato tudi mnogo anarhistov. V Empoli je bil te dni smrtno ranjen neki Gustav Fucci, ker se je odpovedal anarhistom. V Livorni so ti prekucuhi umorili časnikarja Bandija in vodjo tramvajske družbe.

Francosko. Predsedniku republike, Kazimir-Perieru, grozijo anarhisti, da ga bodo tudi kmalu s sveta spravili. — Lijonskemu nadškofu, ki je sprevidel Carnota, je vlada zopet dovolila plačo.

Angleško. Ministerki predsednik, Rosebery, je zbornici predložil postavo zoper priseljevanje židov. Torej je na Angleškem drugače kakor pri nas; kajti v Avstriji so židje posebni ljubčki vlade. »Reichspost« je bila v enem tednu trikrat zaplenjena zaradi »židovskega vprašanja«.

Islandsko pripada Danskemu in ima osrednjo upravo v glavnem danskem mestu, Kodanju, med tem ko imajo svoj zbor doma. Zdaj hočejo na Islandskem imeti osrednjo upravo. Bržčas se jem to posreči, ker je večina nedavno voljenih poslancev za to.

Rusko. Vlada je odredila, da se morajo zapreti vse židovske shodnice, ki so blizu pravoslavnih cerkev. V Vahnovki so že zaprli tri take shodnice. Židje bojda vsled tega niso preveč žalostni, kateri molijo zlato tele.

Amerika. Položaj v Severni Ameriki je jako resen. V Illinoiu in Kaliforniji je že popolen punt. V Chikagu štrajkajoči železničarji kar požigajo. Jedni sami železniški družbi so že naredili za 1 milijon 200 tisoč dolarjev škode. Na večih krajih so tovarne morale prenehati z delom, ker jim primanjkuje premoga; 100 tisoč ljudij je brez dela.

Za poduk in kratek čas.

Izlet na Kranjsko o binkošti.

Potopiana črtica; piše T. M. Savinjski.
(Konec.)

Po lepo uglajeni cesti dospemo v petih minotah skoz mladi drevored v trg Ribnica. Prijazen je in snazen, tudi dokaj velik, ter slovi po vsej deželi radi svoje krasne cerkve, katera je baje najlepša cele Kranjske. Zato sem si jo tudi ogledal prav natančno.

Stoji sredi trga, ima dva zvonika ter je postavljena v bizantinskem slogu. Po osmih stopnicah pridem h glavnemu vhodu ter vstopim. Srce se mi širi že pri prvem pogledu v svetišče, posvečeno Materi božji. Na desni in levi podpira šest mogočnih stebrov strop ter deli cerkev v tri ladje. Ob straneh prihaja svetloba skoz velikanska okna z barvanega umetnega stekla, ter nam kaže prekrasen glavni oltar in njemu enakomerna stranska oltarja. Od tal do stropa je ves oltar iz belega bliščečega marmorja. Na sredi je velika, čuda lepa slika prečiste Dev. Marije. Med nežnimi, belimi angeljčki in vitkimi stebrički pa je prav okusno postavljeno vse polno svežih in kupljenih cvetic v čast Kraljici maminaka.

Nekaj novega mi je bilo to, da na svečah ni nič šopkov, kakor je pri nas v navadi. Cvetice naravnane so vse le za svečami, kar se mi je kaj lepo zdelo. V prednjem delu ladje visijo trije krasni, pozlačeni svetilniki. Dolga obhajilna miza, tudi iz snežnobelega umetno rezanega marmorja, loči prednji del cerkve od zadnjega.

Na desni in levi od tod sta stranska oltarja, katera sta tudi do zadnjega križa gori na vrhuncu iz belega marmorja. Oba sta zagrajena z belo kameno ograjo. — Zdaj se pogledimo nekaj važnega, orgle. No, če ti samo povem, da so stale 6000 gl., imel bodeš že nekoliko pojma o njih lepoti in vrednosti. Od kora ob obeh straneh do stebrov se je kôr za ljudi. Zagrajen je z železno, pozlačeno zgradbo. Skoraj bi pozabil povedati še nekaj imenitnega, namreč kako krasno je slikana ta hiša božja, prav za prav le prednji del cerkve, takozvani presbiterij. Tudi tukaj bode najboljša, ako ti povem, da je slikanje le tega dela cerkve veljalo 2000 fl. Popisati se to ne dá, ker mora človek le videti. Kam sem pogledal, povsod se mi je zdelo, da sem v kaki škofovski, ne pa le v dekanjski cerkvi.

Imel sem tudi priložnost, biti navzoč pri službi božji, h kateri so klicali prelepo ubrani glasovi velikih zvonov. Tukaj sem videl, da ni nemogoče, (kakor mislijo žalibog nekateri organisti) tudi v majhnem trgu in na kmetih vpeljati pravega cerkvenega petja. Kajti tod slišal sem samo cerkveno ali cecilijansko petje, kar me je navdajalo z velikim veseljem. Osramočeni moramo vas zares občudovati, preljubi bratje Kranjci!

Iz Ribnice vidi potovalec na dve strani še mnogo cerkvic. V okrožju dveh ur naštel sem jih sedem. Znamenita in posebno lepa je cerkev pri Novišti in cerkev sv. Ane visoko na hribu, od koder ima človek krasen razgled celo do Ljubljane.

Čudil sem se tolikim in tako lepim cerkvam, in vprašal sem se nehoté: »Je-li ljudstvo tukaj toli bogato?« Kar si prebivalec s trudom in veliko potrpežljivostjo izkoplje zemlje izpod kamenja in skalovja, to je njegovo polje. Le majhni kôsi, kakih 5 do 7 kratkih ogonov je jednega posestnika. Krog polja pa ima naloženo kamenja, kakor nizek zid. Vso to skalovje izkopal je oratar iz svoje majhne njivice. Prav za prav obdeluje polje tod le žena z otroki, kajti možje in odrasli fantje odpotujejo daleč med svet s svojimi rešeti na hrbtu, da zaslužijo nekaj denarja; kajti v domovini denarja ni. Nekateri premožnejši kmetje tržijo z živino, po katero hodijo dol na Hrvaško in v Slavonijo, ter oskrbujejo vse domačine s sčetinastimi krulci. Ribničani si ne more doma celo leto rediti svinj, saj bi ne vedel s čim, ko mu na polju jedva priraste to, kar je treba za mizo. Glej, in s tem, kar si je Ribničan prislužil s krvavimi žulji na hrbtu, s tem sezidal si je toliko in tako lepe cerkve.

Ribničani so pa tudi pobožni, pošteni ljudje, védre glave in trdnega značaja, kakor so njih skale. Le vprašaj katerega koli rešetarja, vsak ima škapulir Matere božje; opazuj ga le nekaj časa, videl bodeš kmalu, kako trezni in kako značajni so ti ljudje, ki se med popačnim svetom ne pogublajo ter domače navade in pobožno življenje tem bolj cenijo, čim bolj so spoznavali svet. Tako mi je neko pripovedoval, da je našel nekje na Tirolskem na skalo zapisane sledeče besede:

»Ves svet je godlja.

Matija Jerovšek, rešetar iz Ribnice«.

To je kratka sodba priprostege rešetarja, kateri je prehodil dokaj sveta. —

Kratko je sicer bilo moje potovanje, a užival sem več veselja, nego sem se nadejal. Vrnil sem se zadovoljen in srečen v ljubo štajarsko domovino, in predno

binkoštni izlet, ter povabiti vsakega domoljubnega Slovenca, naj se tudi on kmalu poda na slovenski jug. Uverjen sem namreč, da bode iz vsega srca p-l kakor jaz:

— — — — —
Kranjska dežela
Je ljubka Bogá.
Se prekosit'
Od nobene ne dá!

Smešnica. Mati: »Franček, kaj pa misliš, da na prazen želodec pa tako nezrelo jabelko ješ?« — Franček: »O, nič se ne bojte, saj ni več prazen, sem že štiri pojedel.«

Razne stvari.

(Birma v Braslovški dekaniji.) Milostljivi knezoskof bodo zakrament sv. birme delili dne 14. julija pri Sv. Andražu na Polzeli, dne 15. v Braslovčah, dne 16. pri Sv. Martinu ob Paki, dne 17. v Št. Pavlu pri Voljski, dne 18. na Vranskem in dne 19. julija v Št. Juriju pod Tabrom.

(Vabilo.) K odborovi seji družbe duhovnikov dne 16. julija (v ponedeljek) ob 11. uri predpoldne uljudno vabi č.č. gg. odbornike Predstojništvo.

(Ljudski shod) skliče »Slovensko politično društvo« v nedeljo 22. julija 1894 popoldne ob 3. uri v Jagodičevem gostilni v trgu Šmarije.

(Profesorji veronauka.) Stalno nameščeni so č.č. gg.: dr. Franc Janežič za Celjsko gimnazijo, Jakob Kavčič za malo gimnazijo in dr. Anton Medved za veliko gimnazijo v Mariboru.

(Stalno nameščena) sta gimnazijska učitelja gg.: dr. Janez Trtnik za gimnazijo v Mariboru in dr. Murr za gimnazijo v Lincu.

(Doktor prava) je postal na graškem vseučilišču g. Janez Glaser, rojak od D. M. v Pušcavi. Častitamo!

(Občinske volitve) bodo dne 21. t. m. v Cirkovcah. Vrli Cirkovčani, volite v odbor razumne može, ki bodo takega predstojnika izvolili, ki vam bode delal čast pred duhovsko in posvetno gospósko!

(Prepoved.) Ministerstvo notranjih stvari je tvrdki K. F. Pollak v Pragi prepovedalo iz zdravstvenih ozirov napravljati in prodajati svojo vinsko »esenco«.

(Krepko živi) podružnica sv. Cirila in Metoda v Mariboru, ker je njen blagajnik pred mesecem 204 gl. poslal v Ljubljano glavnemu odboru. Daj Bog, da se v Mariboru v kratkem ustanovi tudi ženska podružnica te velevažne šolske družbe!

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali preč. gospod prelat lg. Orožen 2 gl. in veleč. gospod Albin Schwinger, dekan pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, 11 gl. 50 kr., nabranih pri pastoralni konferenciji. Bog plati!

(Konkurs) napovedal je Jernej Rajsp, trgovec pri Sv. Antonu v Slov. goricah.

(Romarski vlak) v Marjino-Celje se bode vozil iz Ljubljane do Kapfenberga in Seewiesen dne 10. avgusta. Voditelj romarjem bode č. g. profesor dr. Ant. Medved. Več prihodnjič v naznanilu.

(Mrtvo truplo) neke neznane ženske osebe so našli ob savskem obrežju pri Brežicah. Moralo je že dolgo ležati, ker je bilo vse gnilo.

(Kamenovanje v Brežicah.) Na predvečer sv. Cirila in Metoda vračala se je družba narodnjakov, broječa kakih 18 oseb, z izleta mirno domov. Na sredi mesta, nasproti farni cerkvi pa je začelo padati na nje kamenje. Kakor čujemo, vrši se v tej zadevi preiskava.